

OPEN DIALOG FOUNDATION

Open Dialog Foundation, 11a Szucha Avenue, office 21, 00-580 Warsaw, Poland

Tel. +48 22 307 11 22

www.odfoundation.eu

Warszawa, 10.03.2014

Krym: porwania dziennikarzy i aktywistów obywatelskich

Kilku ukraińskich aktywistów i dziennikarzy zostało porwanych na Krymie przez tak zwanych „drużynników” i przedstawicieli „krymskiej samoobrony”. Miejsce ich pobytu pozostaje nieznane. Wśród porwanych znajdują się krymscy aktywiści **Andrey Shchekun, **Anatoliy Kovalskiy** i **Igor Kiryushchenko**, uczestnicy Automajdanu **Yekaterina Butko**, **Aleksandra Ryazantseva**, dziennikarze **Yelena Maksimenko** i **Oles Kromples** oraz kierowca **Yevgeniy Rakhno**.**

Rano 09.03.2014 na dworcu kolejowym w Symferopolu zostali zatrzymani przez członków obywatelskiej służby porządkowej - tak zwanych „drużynników” - krymscy aktywiści **Andrey Shchekun** i **Anatoliy Kovalskiy**. Aktywiści przybyli na dworzec, aby odebrać przesyłkę (z ukraińskimi symbolami narodowymi – wstążeczkami i flagami) z pociągu, który przyjechał z Kijowa. Właśnie wtedy zostali napadnięci przez grupę tak zwanych „drużynników”. *„W czasie, gdy mój ojciec pozostawał na peronie, Shchekun wszedł do wagonu... Do wagonu wdarł się cały oddział chłopaków – i aktywiści dosłownie zostali wypchnięci z wagonu na peron, otoczyli też mojego ojca. Bili – nie tyle fizycznie, ale żeby poniżyć”,* - opowiedział **Sergey Kovalskiy**, syn **Anatoliya Kovalskiego**. Jak informuje **Sergey**, najpierw jego ojca i **Andreya Shchekuna** doprowadzono do liniowego oddziału milicji na dworcu kolejowym, ale potem milicja przekazała ich nieznanym ludziom i wtedy też aktywiści zniknęli. **Sergey Kovalskiy** opowiedział, że współprzewodniczący ruchu „Russkoye Yedinstvo”¹ **Sergey Tsekov** potwierdził, iż zatrzymani aktywiści znajdują się w ich rękach. Później jednak członkowie ruchu «Russkoye Yedinstvo» zaprzeczyli tej informacji. Według informacji **Sergeya Kovalskiego**, jego ojciec i **Andrey Shchekun** są przetrzymywani w charakterze zakładników poza granicami Symferopola. *„Nie mogę ujawnić źródeł informacji, ale z wiarygodnego źródła wiadomo, że znajdują się daleko od Symferopola, co najmniej 100 km, w różnych miejscach, trzymają ich w jakichś kazamatkach jako zakładników. Jednak, w jakim celu zostali porwani, tego nie powiedziano. Samochodu, którym przyjechali na dworzec, też nie udało się nam odnaleźć. Nie było żadnych negocjacji z tymi ludźmi, którzy dokonali kradzieży”*², - poinformował **Sergey**.

W dniu 09.03.2014 na drodze wiodącej z obwodu chersońskiego na Krym została zatrzymana grupa aktywistów i dziennikarzy, którzy usiłowali wjechać na teren półwyspu. Między innymi zostali zatrzymani aktywiści „Automajdanu” **Yekaterina Butko** i **Aleksandra Ryazantseva**, dziennikarz wydawnictwa „Tyzhden” **Yelena Maksimenko**, fotoreporter **Oles Kromples**, oraz wiozący ich kierowca **Yevgeniy Rakhno**. Zatrzymania dokonali funkcjonariusze krymskiej jednostki sił specjalnych „Berkut”, przedstawiciele „krymskiej samoobrony” oraz rosyjscy wojskowi. Wszystkich zatrzymanych wywieziono w nieznanym kierunku. *„Na Perekopie ich zatrzymano, przewrócili do góry nogami cały samochód, znaleźli kamery, wyrzucili je na ziemię. Odprowadzono ich w nieznanym kierunku. Obecnie nie ma z nimi kontaktu”,* - poinformowała żona **Yevgeniya Rakhno** **Yekaterina Abiyeva**.

Według informacji gazety „Ukrainskaya Pravda”, aktywistki „Automajdanu” najpierw przebywały w obozie berkutowców, ale potem zostały przewiezione do sztabu Floty Czarnomorskiej FR w Sewastopolu³. **Yelena Maksimenko**, **Oles Kromples** i **Yevgeniy Rakhno**, według niepotwierdzonych

¹ Liderem ruchu „Russkoye yedinstvo” jest **Sergey Aksenov** – „samozwańczo ogłoszony” premier Autonomicznej Republiki Krymu

² <http://humanrights.com.ua/234-krymskykh-aktyvystov-derzhat-v-kazematakh-za-100-km-ot-symferopolia--syn-pokhyshchennoho-kovalskoho>

³ <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2014/03/9/7018242/>

informacji, zostali przewiezieni do wydziału Służby Bezpieczeństwa Ukrainy na Krymie (znajduje się pod kontrolą „samozwańczo ogłoszonego” krymskiego rządu)⁴.

Wcześniej uzbrojeni bojownicy nie przepuścili na teren Półwyspu Krymskiego obserwatorów z OBWE. W stronę obserwatorów został nawet otwarty ogień z broni automatycznej – nikt nie został poszkodowany. Obserwatorzy zostali wysłani na Krym na prośbę ukraińskich władz. Obecnie w OBWE rozważa się kwestię skierowania na Półwysep Krymski długoterminowej misji OBWE, jednak to rozwiązanie na razie nie uzyskało poparcia Rosji (zgodnie z normami OBWE, decyzja taka musi być zatwierdzona przez wszystkich członków organizacji)⁵. W tym przypadku, ze strony kierownictwa Federacji Rosyjskiej można wyraźnie zaobserwować politykę podwójnych standardów - Kreml nie popiera przeprowadzenia na półwyspie śledztwa pod auspicjami OBWE, lecz kładzie nacisk na zbadanie wydarzeń w Kijowie⁶.

W dniu 10.03.2014 poinformowano o zniknięciu aktywisty sewastopolskiego Euromajdanu **Igora Kiryushchenko**. Aktywista zdążył przekazać telefonicznie, że „przyszli po niego”, po czym łączność została przerwana. Dzień wcześniej, 09.03.2014, brał on udział w uroczystościach odbywających się w Sewastopolu z okazji 200 rocznicy urodzin Tarasa Szewczenko⁷.

Fundacja „Otwarty Dialog” uważa, że rząd Rosji ponosi odpowiedzialność za porwanie obywatelskich aktywistów i dziennikarzy na Krymie. Domagamy się natychmiastowego ich uwolnienia. To stwierdzenie jest uwarunkowane nie tylko faktem wprowadzenia rosyjskich wojsk i naruszeniem przez Rosję międzynarodowych umów⁸, ale także nadzwyczajnymi korzyściami dla rosyjskiego rządu z tytułu eliminowania przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, którzy opublikowali informacje na temat obecności rosyjskich wojsk na całym terenie półwyspu.

Dziennikarze i aktywiści Euromajdanu stanowią główną przeszkodę dla rosyjskich władz w prowadzeniu blokady informacyjnej Krymu. Ze względu na krytyczną sytuację na Krymie i ogromne znaczenie obecności i działań prowadzonych przez obrońców praw człowieka, dziennikarzy i aktywistów społeczeństwa obywatelskiego na półwyspie, apelujemy do międzynarodowej wspólnoty o natychmiastowe uruchomienie wszelkich możliwych metod i domagania się od rosyjskiego rządu uwolnienia zatrzymanych aktywistów oraz dziennikarzy.

Apelujemy również do władz ukraińskich o zbadanie i wyjaśnienie przypadku porwania obywatelskich aktywistów i dziennikarzy na terenie Autonomii Krymskiej.

Wszyscy chętni, mogą poprzeć nasze apel, zwracając się pod niżej wskazane adresy:

- ◆ Minister Spraw Zagranicznych Federacji Rosyjskiej Sergey Lavrov - 119200 Moskwa, plac Smolenskaya-Sennaya ploshchad, 32/34, tel. +7 499 244 16 06, e-mail: ministry@mid.ru
- ◆ Prezydent Federacji Rosyjskiej Vladimir Putin - 103132, Moskwa, ul. Ilkina dom 23/16, wejście 11, tel. +7 495 606 36 02, +7 495 910 07 66. Formularz kontaktowy: <http://letters.kremlin.ru/send>

W celu otrzymania bardziej szczegółowych informacji prosimy o kontakt:

Lyudmyla Kozlovska, Fundacja Otwarty Dialog

⁴ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=716044588446861&id=100001239780162&stream_ref=10

⁵ http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2014/03/140308_osce_crimea_upd_ko.shtml

⁶ http://espresso.tv/new/2014/03/07/moskva_zbyraye_dokazy_bezchynstv_na_maydani_i_peredaye_yikh_v_obsye

⁷ http://ipress.ua/news/v_krymu_znykayut_lyudy_u_sevastopoli_nevidomi_vykraly_mistsevogo_aktivista_igorya_kiryushchenka_foto_53_206.html

⁸ http://www.odfoundation.eu/ru/urgents/1632/rossiyskaya_federatsiya_nachala_voynu_protiv_ukraini

lyudmylakozevska@odfoundation.eu